

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Medewerkers steriele medische hulpmiddelen

Kwalificaties

» **Medewerker steriele medische hulpmiddelen**

Versie

Gewijzigd 2025

Geldig vanaf

01-08-2025

Penvoerder: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Gevalideerd door: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Op: 10-09-2024

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	5
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	5
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	5
<u>11. Betrokkenen</u>	6
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	6
<u>13. Aanvullende informatie</u>	6
<u>14. Certificaten</u>	6

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Medewerkers steriele medische hulpmiddelen is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [Beroepscompetentieprofiel, in de brief van SVN \(Sterilisatie Vereniging Nederland\) is bevestigd dat dit BCP nog geldig is.](#)
- [Bijlage bij BCP](#)
- [Rapportage arbeidsmarktonderzoek mei 2023](#)

2. Examenprofielen

N.v.t.

3. Arbeidsmarktinformatie

Voor de medewerker steriele medische hulpmiddelen is de kans op een leerbaan en op werk goed. Over de kans op stage wordt geen uitspraak gedaan. Er is een grote behoefte aan medewerkers steriele medische hulpmiddelen vanwege vergrijzing van het huidige personeel. Bron: www.KiesMBO.nl.

Bij 80 ziekenhuizen met een sterilisatie-afdeling in Nederland is het geschatte aantal medewerkers steriele medische hulpmiddelen 3218 (geschat op basis van een onderzoek onder 27 respondenten van in totaal 80 ziekenhuizen). Er is sprake van een grote vervangingsvraag, met name door vergrijzing. Geschat wordt dat in de totale branche de komende 5 jaar 656,3 fte nodig is als gevolg van pensionering, natuurlijk verloop of productiegroei. Bron: Arbeidsmarktonderzoek medewerker steriele medische hulpmiddelen (MSHM), mei 2023.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

De Nederlandse richtlijnen worden meer en meer vervangen door Europese en internationale wetgeving zoals ISO normeringen en de Medical Device Regulation (MDR) om een veilig gebruik van medische hulpmiddelen te garanderen. Als gevolg van deze wet- en regelgeving krijgt de beginnend beroepsbeoefenaar te maken met een verandering van protocollen zoals het bijhouden van de verplichte registratie en het meewerken aan de fasen van een PDCA cyclus.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Complexere zorg

In de zorg is een ontwikkeling te zien van eenvoudig instrumentarium naar complexer en/of computergestuurd instrumentarium. Voorbeelden zijn minimaal invasieve chirurgie, microchirurgie, robotchirurgie, toepassing van 3D geprinte hulpstukken en optisch en elektronisch instrumentarium. De vernieuwende operatietechnieken hebben gevolgen voor het instrumentarium en het werk van de medewerkers steriele medische hulpmiddelen. Er is een grotere diversiteit aan instrumenten en onderdelen waar een medewerker steriele medische hulpmiddelen kennis van moet hebben om verkeerde verwerking te voorkomen. Dit maakt het werk complexer: zowel het in elkaar zetten en uit elkaar halen van een geavanceerd instrument als het reinigen, desinfecteren en steriliseren van kleine (beweegbare) onderdelen vraagt specifieke kennis en vaardigheden.

Technologische ontwikkelingen

De ontwikkeling naar complexere zorg en bijbehorend instrumentarium heeft ook effect op de apparatuur waarmee gewerkt wordt op de sterilisatie-afdeling. Er komen nieuwe reinigings- en desinfectiemachines en nieuwe sterilisatietechnieken, bijvoorbeeld ozonsterilisatie. Dit betekent dat de medewerker diens kennis over de werking en wijze van onderhoud van de instrumenten en machines op peil moet houden en dat het benodigde kennis- en vaardigheidsniveau steeds hoger komt te liggen.

Ook op het gebied van informatisering en automatisering vinden ontwikkelingen plaats. Zo worden de traceerbaarheid (via RFID of QR code) en houdbaarheid van de (individuele) medische hulpmiddelen steeds belangrijker en worden systemen van de sterilisatie-afdeling gekoppeld aan andere afdelingen zoals de OK ten behoeve van traceerbaarheid. Deze ontwikkelingen doen een beroep op de digitale vaardigheden van medewerkers steriele medische hulpmiddelen, denk bijvoorbeeld aan het gebruik van apparatuur om medische hulpmiddelen te kunnen traceren.

Toenemende aandacht voor kwaliteit van zorg

Onder invloed van diverse maatschappelijke factoren (onder andere bewustwording van patiënten, toegenomen kennis en inzicht van patiënten) is aandacht voor de kwaliteit van zorg ontstaan. De Kwaliteitswet Zorginstellingen, NIAZ-PACE, INK-model, ISO-normen en andere normeringen zijn daar voorbeelden van. Het ziekenhuis is verantwoordelijk voor de geboden kwaliteit van zorg en dus moeten alle facetten van de behandeling, inclusief ondersteunende faciliteiten, op de juiste wijze worden uitgevoerd. De medewerkers steriele medische hulpmiddelen hebben te maken met strikte protocollen, procedures en (be)handelingsvoorschriften.

Toenemende aandacht voor duurzaamheid

In de praktijk ontstaat veel afval bij het verwerken van de steriele medische hulpmiddelen. In ziekenhuizen onderzoekt men mogelijkheden voor hergebruik van disposables, herbruikbare alternatieven voor disposables en duurzame verpakking. Dit vraagt

van de medewerkers steriele medische hulpmiddelen een bewuste houding bij de logistieke werkzaamheden en kennis van de effecten van medisch afval op het milieu. Duurzame alternatieven hebben ook gevolgen voor de werkprocessen van reinigen en desinfecteren, zoals meer wascapaciteit en kwaliteitscontroles.

5. Beroepsvereisten

N.v.t.

6. Bijzondere vereisten

Medewerker steriele medische hulpmiddelen

Ja

In de Beroepscode Medewerker steriele medische hulpmiddelen heeft de Sterilisatie Vereniging Nederland op basis van waarden en normen gedragingen vastgelegd waar medewerkers zich aan moeten houden. Het gaat om algemene uitgangspunten, gedragingen in relatie tot de klant, gedragingen in relatie tot collega's en anderen en gedragingen in relatie tot de samenleving.

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

Niet van toepassing

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

De medewerker steriele medische hulpmiddelen kan doorgroeien op basis van ervaring en eventuele vervolgopleiding(en) naar functies op specialistisch of leidinggevend gebied.

Een medewerker met een regulier diploma op niveau 3 kan doorstromen naar MBO niveau 4 opleidingen, zoals de opleiding Mbo Verpleegkundige of Doktersassistent. Met een diploma op niveau 4 is het mogelijk om door te stromen naar het hbo. Aanverwante hbo-studies zijn die van Deskundige Steriele Medische Hulpmiddelen (DSMH), Operatieassistent, Verpleegkundige of hbo-studies op het gebied van logistiek en zorgmanagement.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud en beheer	Evaluatie van het kwalificatiedossier op uitvoerbaarheid in het onderwijs (opleidings- en examenproducten) en in de BPV (erkenningen, op onderdelen of volledig, herkenbaarheid)	SBB in samenwerking met sectorkamer Specialistisch vakmanschap	2025-2030
BCP's/beroepsinformatie	Het onderzoeken van nieuwe ontwikkelingen in de branche en het opstellen van beroepscompetentieprofielen/beroepeninformatie.	De branche, verenigd in de Sterilisatie Vereniging Nederland	2025-2030
Keuzedelen en certificaten	Ontwikkeling, koppeling en onderhoud van keuzedelen en certificaten	SBB in samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven	2025-2030

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.

Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Het kwalificatiedossier Medewerkers steriele medische hulpmiddelen is in 2024 geëvalueerd en geactualiseerd. Dit heeft tot de volgende wijzigingen geleid:

- Op verzoek van de werkgroep is een extra kerntaak toegevoegd voor de reiniging en desinfectie van flexibele endoscopen omdat dit andere handelingen, kennis en vaardigheden vraagt van de beginnend beroepsbeoefenaar.
- Op verzoek van de werkgroep zijn de werkprocessen 'werkt mee aan het uitvoeren van recall-procedures' en 'beheert en controleert de technische staat van de machines' uit het kwalificatiedossier van 2015 weer opgenomen. Deze werkprocessen zijn onderdeel van de taken van een beginnend beroepsbeoefenaar in de beroepspraktijk.
- Kerntaak 3 'Voert logistieke taken uit' is gewijzigd. De logistieke werkprocessen waren niet voor alle organisaties uitvoerbaar, de taken worden deels uitbesteed. Werkprocessen zijn samengevoegd en breder beschreven, zodat ze beter aansluiten bij de taken van medewerkers in de beroepspraktijk en uitvoerbaar zijn. Ook is het werkproces over recall-procedures toegevoegd, uitgaande van de rol van medewerkers bij recall-procedures in de beroepspraktijk.
- Kerntaak 4 'Voert professiegebonden taken uit' is gewijzigd ten behoeve van een betere aansluiting bij wat er van medewerkers in de beroepspraktijk wordt gevraagd. K4-W1 is nu gericht op communiceren over de dagelijkse processen op de sterilisatie-afdeling en K4-W2 is gericht op deskundigheidsbevordering en vanuit de deskundigheid bijdragen aan kwaliteitsverbetering.
- Verder zijn in het gehele dossier teksten aangescherpt en/of aangevuld.

11. Betrokkenen

Bij de evaluatie en doorontwikkeling van het kwalificatiedossier Medewerkers steriele medische hulpmiddelen zijn deskundigen uit onderwijs en bedrijfsleven betrokken namens onder andere de volgende organisaties:

- Deltion College
- Deventer Ziekenhuis
- Examenservices/SOESV
- Leids Universitair Medisch Centrum
- Maasstad Ziekenhuis
- mboRijnland
- Sterilisatie Vereniging Nederland (SVN)
- SteriNoord
- Summa College
- UMC Utrecht

12. Verblijfsduur 4 jarig

N.v.t.

13. Aanvullende informatie

Niet van toepassing

14. Certificaten

N.v.t.